

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0276

Vidik spola v kohezijski politiki

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2021 o vidiku spola v kohezijski politiki (2020/2040(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter členov 6 in 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti 2., 3. in 9. načela,
- ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) z dne 18. decembra 1979¹;
- ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti cilja št. 5 o doseganju enakosti spolov in izboljšanju življenjskih pogojev žensk do leta 2030²,
- ob upoštevanju evropske listine za enakost žensk in moških v lokalnem življenju³,
- ob upoštevanju direktiv EU o različnih vidikih enakega obravnavanja žensk in moških, sprejetih od leta 1975 (Direktiva 79/7/EGS⁴, Direktiva 86/613/EGS⁵, Direktiva

¹ <https://www.ohchr.org/documents/professionalinterest/cedaw.pdf>

² <https://sdgs.un.org/goals/goal5>

³ https://www.ccre.org/docs/charte_egalite_en.pdf

⁴ Direktiva Sveta 79/7/EGS z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (UL L 6, 10.1.1979, str. 24).

⁵ Direktiva Sveta 86/613/EGS z dne 11. decembra 1986 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, vključno s kmetijstvom, ali pa so samozaposleni, ter o varstvu samozaposlenih žensk med nosečnostjo in materinstvom (UL L 359, 19.12.1986, str. 56).

92/85/EGS¹, Direktiva 2004/113/ES², Direktiva 2006/54/ES³, Direktiva 2010/18/EU⁴ in Direktiva 2010/41/EU⁵),

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske⁶ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2013 o odpravi stereotipov o spolih v EU⁷ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2015 o poklicni poti žensk na znanstvenem in akademskem področju ter obstoječih steklenih stropih⁸ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o zunanjih dejavnikih, ki ovirajo podjetništvo med ženskami v Evropi⁹ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi¹⁰,
- ob upoštevanju študije Evropskega inštituta za enakost spolov z naslovom *Gender in regional cohesion policy* (Spol v regionalni kohezijski politiki), objavljene 25. januarja 2017¹¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2017 o spodbujanju enakosti spolov pri raziskavah o duševnem zdravju in kliničnih raziskavah¹²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2017 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji v obdobju 2014–2015¹³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. aprila 2017 o ženskah in njihovi vlogi na

¹ Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (UL L 348, 28.11.1992, str. 1).

² Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (UL L 373, 21.12.2004, str. 37).

³ Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (UL L 204, 26.7.2006, str. 23).

⁴ Direktiva Sveta 2010/18/EU z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES (UL L 68, 18.3.2010, str. 13).

⁵ Direktiva 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in o razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS (UL L 180, 15.7.2010, str. 1).

⁶ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 75.

⁷ UL C 36, 29.1.2016, str. 18.

⁸ UL C 316, 22.9.2017, str. 173.

⁹ UL C 11, 12.1.2018, str. 35.

¹⁰ UL C 66, 21.2.2018, str. 44.

¹¹ <https://eige.europa.eu/publications/gender-regional-cohesion-policy>

¹² UL C 252, 18.7.2018, str. 99.

¹³ UL C 263, 25.7.2018, str. 49.

podeželju¹ ,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma² ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o krepitvi ekonomskega položaja žensk v zasebnem in javnem sektorju v EU³ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2018 o ženskah, enakosti spolov in podnebni pravičnosti⁴ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2018 o enakosti spolov v trgovinskih sporazumih EU⁵ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o krepitvi vloge in položaja žensk in deklet prek digitalnega sektorja⁶ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2018 o storitvah oskrbe v EU za večjo enakost spolov⁷ ,
- ob upoštevanju študije Evropskega inštituta za enakost spolov z naslovom *Gender budgeting - Mainstreaming gender into the EU budget and macroeconomic policy framework* (Priprava proračuna, pri kateri se upošteva vidik spola – vključevanje vidika spola v proračun in okvir makroekonomske politike EU), objavljene 10. aprila 2019⁸ ,
- ob upoštevanju mnenja Svetovalnega odbora za enake možnosti žensk in moških z dne 19. decembra 2018 z naslovom *The future of gender equality strategy after 2019: the battles that we win never stay won* (Prihodnost strategije za enakost spolov po letu 2019: bitke, v katerih zmagamo, potem spet bojujemo)⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2019 o enakosti spolov in davčnih politikah v EU¹⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o nazadovanju na področju pravic žensk in enakosti spolov v EU¹¹,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 6. marca 2019 o poročilu o

¹ UL C 298, 23.8.2018, str. 14.

² UL C 331, 18.9.2018, str. 60.

³ UL C 346, 27.9.2018, str. 6.

⁴ UL C 458, 19.12.2018, str. 34.

⁵ UL C 162, 10.5.2019, str. 9.

⁶ UL C 390, 18.11.2019, str. 28.

⁷ UL C 363, 28.10.2020, str. 80.

⁸ <https://eige.europa.eu/publications/gender-budgeting-mainstreaming-gender-eu-budget-and-macroeconomic-policy-framework>

⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/opinion_on_gender_equality_policy_post_2019_2018_en.pdf

¹⁰ UL C 411, 27.11.2020, str. 38.

¹¹ UL C 449, 23.12.2020, str. 102.

- enakosti žensk in moških za leto 2019 (SWD(2019)0101)¹ ,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji in drugih ukrepih za boj proti nasilju na podlagi spola² ,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2019 o gospodarstvih EU z zagotovljeno enakostjo spolov: nadaljnji ukrepi³ ,
 - ob upoštevanju poročila OECD z dne 10. decembra 2019 naslovom *The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship* (Manjkajoči podjetniki v letu 2019: politike za vključujoče podjetništvo)⁴ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o javnem diskriminiranju oseb LGBTI in sovražnem govoru proti njim, vključno z „območji brez LGBTI“⁵ ,
 - ob upoštevanju študije o vidiku spola v kohezijski politiki EU, ki jo je generalni direktorat za notranjo politiko objavil 19. februarja 2019⁶ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk⁷ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2020 o prednostnih nalogah EU za 64. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk⁸ ,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
 - ob upoštevanju informativnega pregleda Komisije z dne 17. junija 2020 z naslovom *Coronavirus Pandemic – Impact on Gender Equality* (Pandemija covid-19 – vpliv na enakost spolov)⁹ ,
 - ob upoštevanju sporočila Sveta Evrope z dne 29. maja 2020 z naslovom *National minorities and COVID-19: inequality deepened, vulnerability exacerbated* (Narodne manjšine in covid-19: poglobljena neenakost, večja ranljivost),
 - ob upoštevanju dokumenta Komisije za razpravo št. 129 z dne 24. julija 2020 z

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7263-2019-INIT/en/pdf>

² Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0080.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14254-2019-INIT/sl/pdf>.

⁴ <https://www.oecd.org/industry/the-missing-entrepreneurs-43c2f41c-en.htm>

⁵ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0101.

⁶ Študija/poglobljena analiza – *Gender Dimension of the EU Cohesion Policy* (Vidik spola v kohezijski politiki), Evropski parlament, generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor B – strukturna in kohezijska politika, 19. februar 2019, na voljo na:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629185/IPOL_STU\(2019\)629185_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629185/IPOL_STU(2019)629185_EN.pdf).

⁷ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0025.

⁸ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0039.

⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/research_by_area/documents/ec_rtd_covid19-gender-equality_factsheet.pdf

naslovom *Gender Smart Financing. Investing In & With Women: Opportunities for Europe* (Financiranje ob upoštevanju enakosti spolov. Vlaganje v ženske in z njimi: priložnosti za Evropo)¹ ,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. septembra 2020 z naslovom Unija enakosti: akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0565),
 - ob upoštevanju indeksa enakosti spolov za leto 2020 Evropskega inštituta za enakost spolov, objavljenega 16. oktobra 2020² ,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0698),
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0154/2021),
- A. ker je načelo enakosti žensk in moških temeljna vrednota Evropske unije, zapisana v pogodbah in Listini; ker bi zato morali načelo enakosti spolov izvajati in ga vključiti kot horizontalno načelo pri vseh dejavnostih, ukrepih in programih EU ter projektih in politikah, ki se financirajo s sredstvi EU, vključno s kohezijsko politiko; ker si je treba bolj prizadevati za odpravo različnih oblik diskriminacije in neenakosti, s katerimi se soočajo ženske; ker člen 7 uredbe o skupnih določbah za obdobje 2014–2020³ določa, da se med celotno pripravo in izvajanjem programov, vključno v zvezi s spremljanjem, poročanjem in vrednotenjem, upoštevata in spodbujata enakost moških in žensk ter vključevanje vidika spola; ker so ženske in moški, ki so na čelu boja za enakost, izkazali predanost, pogum in vodilno vlogo pri spodbujanju enakih možnosti po vsem svetu, zlasti tam, kjer so te neenakosti še vedno prisotne, kjer so ženske preganjane in se njihove pravice kršijo zgolj zato, ker so ženske; ker smo lahko evropski državljani ponosni, da smo dosegli enake pravice in obveznosti, svoboščine in možnosti za moške in ženske, in ker so ženske dandanes na čelu nekaterih najpomembnejših institucij in zasedajo najvidnejše politične položaje v Evropi; ker ti dobri zgledi pripomorejo k odpravljanju obstoječih stereotipov in promoviranju vzornikov;
- B. ker se s kohezijsko politiko obravnavajo razlike med različnimi regijami in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi in spodbuja splošno usklajen razvoj, da bi dosegli

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/gender-smart-financing-investing-and-women-opportunities-europe_en

² <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

³ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, pri čemer je bistvenega pomena enakost spolov; ker se je ta politika izkazala za zelo pomembno, saj smo dosegli velik napredek na področju enakosti državljanov in teritorialnega ravnovesja;

- C. ker je kohezijska politika pomembno orodje za dejavno in učinkovito podporo pri doseganju enakosti državljanov, trajnostnega razvoja ter ekonomske in socialne kohezije, pa tudi za zmanjšanje razlik med skupinami, ki so še vedno žrtve diskriminacije, tudi zaradi spolne usmerjenosti; ker je spodbujanje enakosti spolov horizontalni cilj za vse sklade kohezijske politike; ker so strukturni skladi zelo pomemben vir za podporo državam članicam pri doseganju napredka na področju enakosti spolov;
- D. ker je doseganje enakosti spolov, enakosti med moškimi in ženskami, regijami ali generacijami itd. ključnega pomena za zmanjšanje lokalnih in regionalnih ter gospodarskih in socialnih razlik, pa tudi za dolgoročno konkurenčnost ter pravičen, vključujoč in trajnostni razvoj EU, držav članic in regij; ker je bil v zadnjih desetletjih dosežen napredek na področju enakosti moških in žensk, enakost spolov v EU pa se je v številnih razsežnostih horizontalno izboljšala; ker nezadostna zastopanost žensk na trgu dela in razpoložljivi kazalniki še vedno kažejo vertikalno in horizontalno segmentacijo na trgu dela ter na socialno-ekonomskem in političnem področju; ker je že rimska pogodba vključevala načelo enakega plačila za enako delo in ker lahko kohezijska politika pripomore k ustvarjanju pogojev za gospodarski in družbeni razvoj, kar bo ugodno tudi za nadaljnje zmanjševanje plačnih razlik in vključevanje žensk na trg dela; ker Evropski inštitut za enakost spolov meni, da bi učinkovito spodbujanje enakosti spolov imelo močan pozitiven socialni in gospodarski učinek, med drugim bi se povečal BDP na prebivalca v EU, nastalo bi več milijonov dodatnih delovnih mest in povečal bi se BDP držav članic;
- E. ker Evropsko računsko sodišče trenutno ocenjuje vključevanje vidika spola v evropskem proračunu; ker bo revizijsko poročilo, ki bo objavljeno v prvem četrtletju leta 2021, omogočalo koristen vpogled, kako v ukrepih kohezijske politike v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 izvajati razsežnost spola;
- F. ker sta bila v programskem obdobju 2014–2020 glavna kritična elementa za spodbujanje enakosti spolov s kohezijsko politiko med drugim vrzel med uradnimi izjavami v partnerskih sporazumih in operativnih programih (izjave o spodbujanju načel enakih možnosti in nediskriminacije) in dejanskim izvajanjem ter šibka politična zavezanost na tem področju; ker je v partnerskih sporazumih in operativnih programih navedeno, da spoštujejo in spodbujajo načelo enakih možnosti in načelo nediskriminacije; ker je treba storiti še več za udeležbo žensk v vseh fazah cikla kohezijske politike, zlasti pri razvoju programov in postopkih odločanja ter pri izvajanju izbranih projektov; ker so se v programskem obdobju 2014–2020 vprašanja, povezana s spolom, obravnavala predvsem v okviru operativnih programov Evropskega socialnega sklada; ker je v istem obdobju Evropski sklad za regionalni razvoj zelo malo prispeval k spodbujanju enakosti spolov;
- G. ker so podatki, razčlenjeni po spolu, ki temeljijo na zanesljivih in preverjenih virih ter kazalniki, vezani na spol, bistveni, da lahko posamezni sektorji ali regije učinkovito izkoristijo podporo EU glede na lokalno stanje na področju neenakosti in da se izboljša postopek odločanja in ocenijo rezultati neposrednih in posrednih ukrepov kohezijske politike, ki so namenjeni spodbujanju prepoznavanja morebitnih neenakosti ali krivic,

proti katerim je treba ukrepati, in razvoju učinkovite politike za spoštovanje enakih pravic in svoboščin med državljani;

- H. ker politike na področju enakosti spolov niso usklajene in ker enoten sistem, ki bi omogočal enako razumevanje in izvajanje vključevanja vidika spola v institucije EU, še ne obstaja;
- I. ker še vedno ne poznamo vseh posledic pandemije covid-19 na gospodarskem in socialnem področju in področju zaposlovanja; ker predhodne študije kažejo, da je pandemija še povečala obstoječe neenakosti med moškimi in ženskami, več je namreč neplačanega dela na področju oskrbe in manj usklajevanja med poklicnim in zasebnim življenjem, povečalo pa se je tudi nasilje v družini, ker poleg tega te študije kažejo, da je pandemija nesorazmerno bolj prizadela dekleta in ženske, zlasti tiste iz marginaliziranih skupin; ker je eden od razlogov, zakaj je tako, izpostavljenost sektorjev, v katerih prevladujejo ženske, kot sta izobraževanje in zdravstvo, pandemiji; ker bi bilo treba to upoštevati v kohezijski politiki, natančneje v prihajajočem Evropskem socialnem skladu plus;
- J. ker se s skladom EU za okrevanje podpirajo sektorji, ki jih je kriza močno prizadela; ker bodo njene posledice za evropsko družbo kot celoto zato dolgoročno vplivale na izobraževanje, zaposljivost in prihodnost vseh državljanov in ker je treba pohvaliti hiter odziv evropskih institucij in njihovo pripravljenost pomagati evropski družbi; ker se krovne prednostne naloge sklada EU za okrevanje osredotočajo na sektorje, v katerih je zaposlenih veliko moških, kar lahko privede do povečanja neenakosti med moškimi in ženskami na področju zaposlovanja;
- K. ker ženske in moški nimajo enakih virov, potreb in želja; ker se v številnih politikah upošteva predvsem moški vidik; ker ženske in moški zato različno dojemajo storitve in infrastrukturo ter pogosto nimajo enakih preferenc, kar zadeva osnovne storitve;
- L. ker so mala in srednja podjetja hrbtenica gospodarstva EU; ker se bo s spodbujanjem enakosti, usklajevanja med poklicnim in zasebnim življenjem, vključujočega zaposlovanja in enakega plačila omogočila enakost spolov v teh podjetjih;
- M. ker številne naložbe različno vplivajo na ženske in moške, zaradi česar je treba pri naložbah upoštevati vidik enakosti spolov;

Vloga kohezijske politike pri spodbujanju enakosti spolov za socialno-ekonomsko rast in trajnostni razvoj

1. poudarja pomen kohezijske politike pri spodbujanju enakosti med ljudmi in med regijami, vključno z enakostjo spolov, ter pri izvajanju strategije EU za enakost spolov, vključno z njenimi prednostnimi nalogami na področju zdravja, povezanimi s spolom, kot so spolno in reproduktivno zdravje in pravice; želi spomniti, da je treba ustrezno, zadostno in vzdržno financirati doseganje vseh ciljev politike; priporoča, da države članice pri razvoju in odobritvi programov upoštevajo ukrepe za enakost spolov;
2. je prepričan, da se enakost spolov še vedno obravnava bolj na splošno in le na področjih politike Evropskega socialnega sklada ter pri analizi okoliščin in v fazi načrtovanja programov ter da bi bilo treba redno več pozornosti namenjati fazam izvajanja, spremljanja in vrednotenja; želi opozoriti, da je treba v vsaki fazi načrtovanja

programov opredeliti prednostna področja, ki prispevajo k enakosti spolov in trajnostnemu razvoju;

3. je prepričan, da bi morala biti pravila EU napisana jasno in nedvoumno, da bi se lahko bolj uporabljala v korist državljanov, tudi kar zadeva enakost spolov; poudarja, da je pomanjkanje ustreznih virov glavni vzrok diskriminacije;
4. poudarja, da se je treba močno politično zavzeti za enakost spolov v zakonodaji za vse prebivalstvo ter za pravično, vključujočo in trajnostno gospodarsko rast in teritorialni razvoj; poudarja, da enakosti spolov ni mogoče doseči brez možnosti za dobro usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki zmanjšujejo pritisk na ženske med dopustom, povezanim z družino; poudarja, da torej potrebujemo boljšo strategijo EU za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, če želimo povečati enakost spolov;
5. poudarja pomen usklajenega okvira upravljanja na področju enakosti spolov, nacionalnih smernic in tehnične podpore za spremljanje učinka na enakost spolov, ki naj bodo na voljo v uradnih jezikih EU, ter večjega nadzora na ravni EU po sprejetju programov; poleg tega poziva, naj se upošteva povezanost z nacionalnimi načrti, sprejetimi na podlagi načrta za okrevanje, za razvoj ciljev teh programov glede gospodarskega in socialnega razvoja;
6. poudarja, da potrebujemo strategijo za enakost spolov z jasnimi cilji na nacionalni in regionalni ravni in programe za ozaveščanje o prednostih, ki jih prizadevanja za enakost spolov in enake možnosti za ženske in moške prinašajo socialno-ekonomski rasti in trajnostnemu razvoju na nacionalni in regionalni ravni;
7. meni, da je treba izboljšati znanje in spretnosti, nadalje razviti usposabljanje in povečati zmogljivosti organov upravljanja in izvajalskih partnerjev, kar zadeva razsežnost spola pri strukturnih skladih, ter zadostiti potrebam po usklajenih strategijah spremljanja, enotni metodologiji in sistemih ocenjevanja pri upravljanju in razčlenitvi koristnih podatkov za ugotavljanje morebitnih neenakosti med državljani; poudarja pomen vrednotenja rezultatov usposabljanja, da bi ocenili njegovo učinkovitost pri izboljšanju vključevanja vidika spola;
8. poudarja, da je treba pri načrtovanju nacionalnih programov v okviru kohezijske politike spoštovati načelo partnerstva; poziva države članice, naj se v okviru načela partnerstva in pri pripravi partnerskega sporazuma tesno usklajujejo z lokalnimi in regionalnimi organi, socialnimi in gospodarskimi partnerji, civilno družbo in akademiki in upoštevajo izzive za učinkovite politike enakosti na lokalni in regionalni ravni, ter jih spodbuja, naj izvajajo kampanje za spodbujanje politik enakosti, zlasti na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, odprave spolnih stereotipov pri izbiri poklicne poti in izboljšanju ekonomske neodvisnosti žensk;
9. meni, da bi morali imeti programski deležniki in odbori za spremljanje na voljo jasnejše kazalnike uspešnosti in učinkovitosti programov pri uveljavljanju razsežnosti spola pri konkretnih projektih, zlasti pri posegih Evropskega sklada za regionalni razvoj; meni, da je za obravnavanje tega vprašanja še vedno premalo smernic, programov usposabljanja in konkretnih primerov dobre prakse; v zvezi s tem poudarja potencial Evropskega sklada za regionalni razvoj/Kohezijskega sklada za premostitev vrzeli, s katero se še vedno srečujejo ženske, s posebnim poudarkom na ženskem podjetništvu in digitalnem sektorju, saj je v Evropski uniji med samozaposlenimi le 34,4 % žensk, med

podjetniki zagonskih podjetij pa jih le 30 %; poziva Svet, naj doseže dogovor o predlogu direktive o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (direktiva o zastopanosti žensk v upravnih odborih), saj je zelo pomembno orodje za doseganje bolj uravnotežene zastopanosti spolov pri odločanju v gospodarstvu na najvišji ravni; poziva, naj se del sredstev kohezijske politike nameni podpori za ženske, ki živijo v revščini ali na robu revščine, matere samohranilke, invalidke in ženske, ki so žrtve nasilja; poziva države članice in njihove organe, naj izvajajo te programe;

10. meni, da bi bilo treba med pripravo, izvajanjem, spremljanjem in vrednotenjem vseh programov v okviru kohezijske politike zagotavljati enakost spolov in enake možnosti za vse, po potrebi in možnosti tudi s pozitivnimi ukrepi brez diskriminacije na podlagi spola, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti; poudarja, da bi bilo treba pri ukrepih za premostitev razlik med spoloma v okviru kohezijske politike sprejeti tudi medsektorski pristop; meni, da bi morala biti pri sestavi strokovnih skupin v različnih fazah cikla politike zagotovljena uravnotežena zastopanost spolov;
11. poziva Komisijo, države članice in njihove organe, naj upoštevajo načela pravne države, vključno z načelom nediskriminacije in spoštovanjem temeljnih pravic, ko gre za odločitve o programih financiranja ali regijah, čemur sledijo spremljanje, preiskave in ustrezni ukrepi v primeru kršitve teh načel, pri čemer je treba vedno zagotoviti zaščito končnih upravičencev; meni, da upravičenci v okviru kohezijske politike ne bi smeli sprejeti morebitne diskriminacijske politike, zlasti proti manjšinam, ki se še vedno srečujejo z diskriminacijo, kot je skupnost LGBTI; poziva k zavrnitvi zahtevkov morebitnih upravičencev, vključno z regionalnimi ali lokalnimi organi, ki so sprejeli diskriminatorne politike do pripadnikov skupnosti LGBTI, kot je razglasitev „območij brez LGBT“;
12. poudarja, da bi bilo treba izboljšati sinergijo med kohezijskim skladom, skladom za okrepanje in drugimi obstoječimi programi, da bi izboljšali delovne pogoje za ženske, med drugim z odpravljanjem razlik med plačami moških in žensk ter bojem proti prekarnim zaposlitvam, naložbami v ustanove za oskrbo, bojem proti nasilju na podlagi spola in preprečevanjem tega nasilja ter zagotavljanjem dostopa do storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;
13. priznava, da so ženske kot glavne oskrbovalke v formalnem in neformalnem okolju obremenjene, in se zaveda družbene vrednosti te oskrbe, zlasti med koronavirusno krizo; se zaveda, da 80 % storitev oskrbe v vsej EU opravijo neplačani neformalni oskrbovalci, med katerimi je 75 % žensk; zato izpostavlja ključno vlogo kohezijske politike pri zagotavljanju ustreznih naložb v storitve oskrbe; poziva države članice, naj razpoložljiva sredstva v okviru kohezijske politike prednostno namenijo zagotavljanju oskrbe, da bi zadostili vse večjemu povpraševanju po infrastrukturi za oskrbo in tudi učinkovito obravnavali razlike med spoloma pri zaposlovanju, posledične razlike v plačah in pokojninah ter segregacijo na trgu dela, s tem pa izboljšali delovne pogoje in zagotovili enako plačilo za enako delo, odpravili neformalno in prekarno zaposlitev in ustvarili nova kakovostna delovna mesta v tem sektorju in podprli prehod na boljše ekonomijo oskrbe, ki bo dostopna vsem; zato poziva Komisijo, naj predlaga dogovor o oskrbi za Evropo, s katerim bi podprli ta prehod; poleg tega poudarja, da je treba vlagati v socialno-ekonomsko zaščito žensk, saj večinoma prevzamejo odgovornost za oskrbo in za to delo niso plačane ter imajo pogosto zelo malo socialne zaščite;

14. poudarja, da je še vedno treba odpraviti veliko digitalno vrzel in da je treba več vlagati v digitalizacijo, digitalne inovacije in digitalno povezljivost; poudarja, da je treba v kohezijski politiki podpirati enak dostop do usposabljanja in zaposlovanja za ženske in moške, izvajati pozitivne ukrepe za premostitev digitalnega razkoraka med spoloma ter podpirati pravičen, zeleni in digitalni prehod, hkrati pa zaščititi delavce, na katere bo ta prehod vplival, in na primer povečati delež diplomantk na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter njihovo udeležbo v sektorjih, ki so bistveni za okoljski prehod, kot je energetska sektor; se zaveda, da so inovacije ključne za trajnostni razvoj in zelena delovna mesta v EU in da lahko vsaka regija s prilagojenimi strategijami prepozna in razvije svoje konkurenčne prednosti;
15. poudarja ključno vlogo kohezijske politike pri naložbah v visokokakovostne javne storitve, vključno z zdravstvom, in socialno infrastrukturo, da bi odpravili neenakosti, zlasti med spoloma, in povečali družbeno odpornost ter obvladovali gospodarske, socialne in zdravstvene krize; želi spomniti, da je cilj kohezijske politike skladen razvoj regij v skladu s ciljem socialne in gospodarske konvergence ter s tem prispevanje k blaginji državljanov; meni, da bi morali v kohezijski politiki posebno pozornost nameniti ženskam, ki živijo na podeželju, območjih, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in v regijah, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najbolj oddaljene regije ali slabo in redko poseljena območja ter otoške, čezmejne in gorske regije; poudarja, da učinkovito izvajanje politik enakosti spolov prispeva k spreminjanju trendov depopulacije v konvergenčnih regijah, dovzetnih za ta pojav;
16. poudarja, da so strategije za trajnostni celostni urbani in teritorialni razvoj, ki jih v skladu z agendo 2030 sprejemajo lokalne in regionalne vlade, priložnost, da se pri oblikovanju politik na lokalni in regionalni ravni upoštevajo vse razsežnosti trajnostnega razvoja, vključno s ciljem trajnostnega razvoja št. 5; poudarja vlogo mest in regij, ki so že dolgo na čelu prizadevanj za enakost spolov, pa tudi vlogo evropskih pobud za razvoj mest, kot je Leipziška listina; meni, da bi bilo treba s kohezijsko politiko prispevati k zmanjšanju splošnih neenakosti v mestih in ženske bolj vključiti v načrtovanje politik za regionalni in mestni razvoj, da bi oblikovali mesta in skupnosti, ki upoštevajo vidik spola in delujejo v korist vseh; poudarja, da lahko urbanistično načrtovanje, pri katerem se upošteva vidik spola, zagotovi pravičnejši in enakopravnejši dostop do mestnih dobrin; poudarja tudi, da imajo regije in lokalne vlade ključno vlogo pri spodbujanju socialne vključenosti in da je mogoče k napredku v tem procesu prispevati s teritorialnim načrtovanjem, pri katerem se upošteva vidik spola;

Enakost spolov v kohezijski politiki po letu 2020

17. poziva k močni politični zavezanosti enakosti spolov na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni, da bi nacionalni, regionalni in lokalni deležniki več pozornosti namenili enakosti spolov kot človekovi pravici in kot bistvenemu dejavniku socialno-ekonomskega razvoja ter da bi se spodbujale nadaljnje zaveze na tem področju;
18. poziva, naj se v vse programe po letu 2020 s konkretnimi in interdisciplinarnimi ukrepi, ki se bodo odražali v vseh dejavnostih, vključijo jasni in konkretni cilji in zahteve na področju enakosti spolov ter več enakih možnosti in večja enakost med moškimi in ženskami;
19. odločno podpira, da se predhodno zahteva priprava nacionalne strategije za enakost

spolov z jasnimi cilji, s katero se bodo nato podpirali ukrepi kohezijske politike, da se izboljšata njena učinkovitost in dodana vrednost na področju enakosti spolov; poziva države članice, naj uveljavijo to strategijo, po potrebi tudi s ciljnimi ukrepi, obveznostmi in zavezujočimi smernicami;

20. poziva države članice, naj sredstva kohezijske politike uporabijo za nadaljnje zmanjševanje regionalnih ekonomskih in socialnih razlik s posebnim poudarkom na boju proti feminizaciji revščine, brezposelnosti žensk in njihovi izključenosti iz številnih gospodarskih priložnosti, preprečevanju vseh oblik nasilja in diskriminacije na podlagi spola ter boju proti njim, spodbujanju in podpiranju krepitev vloge žensk z izboljšanjem njihovega dostopa do trga dela in ponovnega vključevanja vanj ter obravnavanju prednostnih nalog, povezanih z zdravjem, kot so opredeljene v strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025, zlasti na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, saj gre za temeljne pravice in bistvene vidike dobrobiti ljudi, ter na doseganju napredka na področju enakosti spolov; poziva tudi k izboljšanju sinergije med kohezijskim skladom in skladom za okrepanje ter drugimi obstoječimi programi, da bi izboljšali delovne pogoje za ženske, med drugim z odpravljanjem razlike med plačami moških in žensk, bojem proti prekarnim zaposlitvam in neformalnemu delu, vlagali v ustanove za oskrbo, se borili proti nasilju na podlagi spola in ga preprečevali ter zagotavljali dostop do storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;
21. poudarja pomen partnerstva z organi za enakost spolov in odločno podpira sodelovanje teh organov v vseh fazah programov, da bi zagotovili boljšo usklajenost med izvedenimi ukrepi in potrebami žensk in moških ter konsolidirali institucionalni okvir in povečali vlogo usklajevalnih in podpornih organov za enakost spolov na vseh področjih politike;
22. poziva k uvedbi predhodne in naknadne ocena učinka na enakost spolov kot del vrednotenja držav članic, kako se na področju spodbujanja enakosti spolov porabljajo sredstva in ali se dejansko izpolnjujejo cilji o enakosti spolov; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo med vmesnim pregledom kohezijske politike po letu 2020 izvedeno vrednotenje uporabe virov, da bi ocenili njihovo učinkovitost, uspešnost, vpliv ter po potrebi vključevanje in nediskriminacijo, tudi z vidika spola;
23. opozarja, da je treba sklade vrednotiti na podlagi informacij, zbranih ob upoštevanju posebnih zahtev glede spremljanja; poudarja, da bi morali merljivi kazalniki po potrebi omogočati tudi spremljanje podpore za enakost spolov;
24. pozdravlja, da sta enakost spolov in vključevanje vidika spola ena od horizontalnih prednostnih nalog novega večletnega finančnega okvira in horizontalno načelo v novi uredbi o skupnih določbah; želi spomniti, da vključevanje vidika spola v proračun pomeni, da se vidik spola upošteva na vseh ravneh proračunskega postopka; poudarja, da se pri spremljanju programov ne bi smeli osredotočiti le na merjenje ustreznih izdatkov v proračunskih vrsticah, temveč je veliko pomembneje, da ocenimo, kako proračun EU prispeva k izboljšanju enakosti spolov; poudarja, da bi morala biti ocena učinka na enakost spolov na voljo v vseh uradnih jezikih EU; priporoča uporabo meril, s katerimi se ne ocenjujejo le nacionalne mediane plače in mediane letnega bruto dohodka, merjene po pariteti kupne moči, temveč tudi neekonomski kazalniki, kot so kazalniki, s katerimi se meri subjektivna blaginja, odprava nasilja na podlagi spola, državljansko udejstvovanje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter socialne

povezave; poudarja, da je rezultate mogoče ocenjevati le, če so na voljo podatki, razčlenjeni po spolu;

25. poudarja, da v številnih državah članicah nimajo podatkov o enakosti spolov na področju kohezijske politike in urbanističnega načrtovanja, ter poziva države članice, naj uvedejo metode zbiranja podatkov, s katerimi bodo lahko pridobile podatke, razčlenjene po spolu in bo mogoče ustrezno analizirati razlike med spoloma; poudarja, da bi morala Komisija za zagotovitev vključevanja vidika spola pri vsaki politiki in zakonodajnem predlogu na področju kohezijske politike oceniti učinek na enakost spolov, opredeliti kazalnike, ki upoštevajo vidik spola, zbirati podatke, razčlenjene po spolu, in opraviti vrednotenja, ki upoštevajo vidik spola;
26. poziva vse institucije, naj pripravijo smernice in redno zagotovijo praktično usposabljanje na vseh upravnih ravneh, da se bodo razširili in uveljavili konkretni primeri dobre prakse pri vključevanju vidika spola; poleg tega poudarja, da bi bilo treba merila glede vključevanja vidika spola v fazi izbora projektov podkrepiti z dodeljevanjem višjega števila točk in vključitvijo zahtev glede bolj praktičnih ukrepov; pozdravlja vlogo Evropskega inštituta za enakost spolov pri spodbujanju enakosti spolov in boju proti diskriminaciji na podlagi spola; poudarja njegov pozitiven prispevek k vključevanju vidika spola, tudi na področju kohezijske politike; poziva k ustreznemu financiranju tega inštituta in priporoča, da se v vseh fazah ocenjevanja, izvajanja in spremljanja v evropskih strukturnih in investicijskih skladih uporabijo obstoječa orodja, ki jih je razvil, kot je na primer nabor orodij za upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna;
27. poudarja, da se nešteto žensk srečuje z izzivi pandemije covid-19, med katero se je zelo povečalo število prijav nasilja v družini; poziva Svet, naj nujno zaključi ratifikacijo Istanbulske konvencije o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima; poziva Komisijo in države članice, naj dodelijo sredstva kohezijske politike in izvajajo programe, namenjene preprečevanju nasilja nad ženskami in boju proti njemu ter pomoči žrtvam nasilja; poudarja razlike v količini in kakovosti storitev za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja na podlagi spola, ter vlogo kohezijske politike pri odpravljanju teh neenakosti; poudarja, da morajo lokalni organi pri svojem delu sodelovati z regionalnimi delodajalci in nevladnimi organizacijami;
28. poziva Komisijo, naj v svoje sporočilo o novi kohezijski politiki v obdobju 2021–2027 vključi ustrezna priporočila za spodbujanje razsežnosti spola in vprašanj, povezanih s spolom;

o

o o

29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.